

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Tolvaj számadások.

Irtá: Argus.

A csendőri nyomozásnál általában elvül tekinthető, hogy a büntettesnél illetve annak lakásában előtalált minden oly tárgy, a mi az ő társadalmi állásával, szokásával ellentétben áll, vagy valamely feltűnő jelenség-nél fogva felkelti a csendőr figyelmét, még ha — *véletlenül* — nem is jogtalan szerzemény, legalább is gyanus annyiban, hogy a csendőrt az ilyen tárgy honnan, mikor és mimódon való szerzésének megállapítására ösztönözze.

Az olyan tárgyakat értem a fentebbidézett szavakkal megjelölt tárgyak alatt, a melyek nem az épen nyomozás alatt levő bűncselekményből származnak, s talán nyomozó (általános) parancsesal vagy Rendőri közlönyökben megjelölve sincsenek, vagy ha voltak illetve vannak is, a csendőrnek arról, valami okból tudomása nincs vagy nem lehet, de a milyenek a szokásos házkutatásoknál majdnem mindenütt találhatók.

Alapos utánanézés, puhatolás mellett majdnem minden esetben sikerül ezeknek a tárgyaknak honnan való származását megállapítani, de ha így nem sikerülne is, a szokásos nyomozó parancsokban vagy Rendőri közlönyökben való körözés mellett mégis meg kell kísérelni a tulajdonosának (károsnak) a felderítését, mert csak ilyen módon lehet a kiderítetlen zavarok számát nemcsak a saját őrsön, hanem más őrsökön és rendőri hatóságoknál is csökkenteni.

Különben is az olyan nyomozás, illetőleg a nyomozással járó olyan házkutatás, a mely — egynémely kivételes esetektől eltekintve — csupán a keresett tárgy feltalálására van irányítva s minden más dolgot mellőz, sohasem lehet helyes nyomozás, hanem félmunka csupán.

Az alább ismertetni szándékolt nyomozási eljárás illetőleg annak az eredménye élénken igazolja az eddig elmondottak helyességét és követendő példa gyanánt minden csendőr által megjegyezhető.

Maga az eset a következő:

Mult év február havában D. L. budapesti lakos a pesthidegkuti őrsön panaszt tett, hogy Máriaremetén levő villáját ismeretlen tettesek feltörni akarták, de a szomszéd villában lakó házmester a nappali különös kalapálásra, a melyet a tettesek a feltöréshez használt vésőnek kalapácssal való erős verésével okoztak, figyelmessé lévén, a lakatlan villához jött s közeledésére a tettesek — a kik ketten voltak — elmenekültek a nélkül, hogy a villába betörhettek s abból valamit elvihettek volna. A kertbe vezető ajtóról azonban, a zár feltörése közben lefeszített sárgaréz zárfelelet, úgy a külső, mint a belső oldalról elvitték.

Pár nappal később dr. H. I. és dr. Sz. Ö. szintén budapesti lakosok jöttek az említett őrsre és bejelentették, hogy ugyancsak február hóban, még pedig megállapíthatólag a hónap 24-én, ugyancsak Máriaremetén levő villájukat ismeretlen tettesek feltörték, illetve alkules használata mellett oda bebatoltak s egyik helyről 170 K, másik helyről pedig 240 K értékű ruhaneműt, szőnyeget, szappant stb. elloptak.

Az egymásután rövid időközben történt betörési esetekre nézve nyilvánvaló volt, hogy azokat egy és ugyanazon tettesek követték el, a nyomozást tehát Kalik őrmester őrsparancsnok egyesítette és maga vezette.

A két tettes kilétének megállapítása lévén a fő feladat, az említett házmestert vette elsősorban kikérdezés alá az őrmester, de ez csupán annyit tudott mondani, hogy a tettesek mindegyike fiatal (17—20 éves) suhancz volt és a ruházatukról ítélve iparos tanoncok, vagy fiatal segédek lehettek és hogy a hűvösvölgyi villamos végállomás felé menekültek el.

Ezekből az adatokból már alaposan lehetett arra következtetni, hogy a tettesek Budapestről valók voltak, minélfogva abban az irányban folytatták tovább a nyomozást, annál is inkább, mivel az első eset, a betörési kísérlet nappal történvén, valószínűnek látszott, hogy a villamos végállomáshoz való menetközben másokkal is találkoztak a tettesek olyanokkal, a kiktől reájuk nézve felvilágosítást lehet kapni.

A feltevés helyes volt, mert légelőször is a Balázs-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
us. és kir. udvari és hadsereg szállítás, a Rákóczi Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Regi hangszerek javítása, vétele és becsérelés. — Árjegyzék minden hangszeről külön küldetik.

féle vendéglőben újabb értesítést kapott a járőr, a meny-nyiben a pinczér emlékezett, hogy a neki megjelölt napon két, lakatosszerszámmal ellátott iparostanonez a vendéglőben egy-egy pohár sört ivott s pár nappal később, de már az esteli órákban, ugyanezek — poharas sör nem lévén — egy üveg sört fogyasztottak el. Első esetben azt is megfigyelte a pinczér, hogy a tanoneczok a villamos végállomáshoz mentek, de hogy a második alkalommal merre távoztak, azt nem tudta.

Az első esetre nézve a szomszédban levő trafikos is tudott felvilágosítást adni, mert a két suhancz a vendéglőből hozzájött, cigarettát akartak vásárolni s pár szóval méltatlankodtak is a miatt, hogy dohánynemű hiányában ilyet nem kaphattak. Sőt a trafikos azt is tudta, hogy az egyiket az alacsonyabb termetű, barna arcú suhanczot Jánosnak hívják, mert a másik, a nyulánk termetű szőke suhancz: «gyere Jani, sießünk, mert indul a villamos!» szavakkal nógatta azt a sietésre.

A villamos végállomásnál mindig szokott lenni a rendezőn kívül két-három alkalmazott. Ezekhez fordult aztán az őrmester és szerencséjére — téli időben kevesebb utas lévén — a rendező emlékezett is a két suhanczra, míg egy épen megérkezett kocsis vezetője, megtudván miről van szó, mindjárt megmondta, hogy a két suhancz egyike nem lehetett más, mint Sz. J. Magyar-Belga gyárbeli lakatostanonez, a ki az alacsonyabb suhanczra adott személyleírásnak megfelel, egyik este, a kocsis első perronján vele jött kifelé a fővárosból és akkor is az a szőke, nyulánk társa volt vele. Sz. J.-t onnan ismeri, hogy ez a Balázs-féle vendéglőben egyszer asztalához ült és beszélgetés közben bemutatta magát. A társát nem ismeri.

Ezen az alapon már könnyű volt a nyomozást tovább folytatni.

A Magyar-Belga gyárban Sz. J.-t hamarosan feltalálták. A művezetők és előmunkások csak jót mondtak róla s ő maga is, bár beismerte, hogy néhányszor megfordult a Balázs-féle vendéglőben, vasárnapi és ünnepnap kiránduláskor, de tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el. Ugyancsak határozottan tagadta azt is, hogy kirándulásain társa is lett volna és ha mégis állítják, hogy volt vele valaki, az szintén csak hozzá hasonló utas lehetett, a kivel utközben beszélgetésbe bocsátkozott, de semmi közelebbi ismeretségben azzal nem volt.

Ebbeli tagadása dacára megállapította az őrmester ott a gyárban, hogy az a szőke, nyulánk suhancz Maholányi János lakatostanonez lehetett, mert Sz.-nak ez a megszokott barátja és az őrmester által adott személyleírásnak ez a suhancz épen megfelel.

Maholányi Jánost azonnal az irodába hívták. Ez

beismerte, hogy Sz.-nak jóbarátja, de állítása szerint azzal a Hűvösvölgyben sohasem járt.

A két suhancz tagadása azonban hiábavaló volt. Az őket tettenért házmaster, a vendéglőbeli pinczér, a trafikos és a villamos alkalmazottak, a személyleírás megállapítása céljából való szembesítésnél, mindannyian határozottan állították, hogy ezt a két suhanczot látták együtt a megjelölt napokon, a mindenik által megnevezett külön-külön helyen, illetve alkalommal.

Ezt a megállapítást követte aztán a tagadásban levő suhanczok lakásán való házkutatás. Mind a két suhancz az özvegy anyjával lakott együtt tehát nyilvánvaló volt, hogy ha találnak nálok valamit a keresett tárgyakból, az csak az anyák tudtával kerülhetett oda.

A két özvegy azonban a hozzá intézett kérdésre tagadó választ adott és még ők csodálkoztak, mikor a kutatás során a D. L. villája kapujáról letört zárfedő rézlap, 13 db. álkules, egy csorba véső, a melynek nyoma a D. L. villája és pinczéje ajtajain való fészegetésből folyólag kétségtelenül felismerhető volt, továbbá az ugyanott használt kalapács és egy üres zsák, a melyet a dr. Sz. Ö. villájából, a lopott holmi elszállítása végett loptak el, előkerültek.

A bűnjelek láttára a két suhancz meggondolta a dolgot és beismerte a betöréseket és bűnbánatot szinelve előadták, hogy a hiányzó tárgyakat — ruházati és szőnyegdarabokat — előttök ismeretlen egyéneknek, a lopás után néhány nappal eladták, emiatt tovább kutatni tehát felesleges volna.

Kalik őrmester mindezek dacára folytatta a kutatást, miközben több darab «Astoria» felírással illetve kivarrással ellátott ezüst kávé- és csemege-kanalat és asztalkendőt talált elő, ezeken felül a padláson elrejtve több db. különféle, teljesen új lakatosszerszámot is felfedeztek.

Ez a felfedezés újabb fordulatot adott a nyomozásnak és megerősítette a gyanút az anyák ellen is annyiban, hogy ha másként nem is, de mint orgazdák bűnrészesek a lopásokban.

A szerszámokra nézve beismerte a két suhancz, hogy azokat a gyárból lopták apródonként, de az ezüstkanalat és az asztalkendők lopását úgy Sz. J. mint az anyá tagadta s utóbbi azt állította, hogy évekké ezelőtt egy ismeretlen nőtől vette azokat. Ez az állítás azonban nem volt elfogadható, mert az a szálloda, a melyből ezek a tárgyak elloptak, mint maga a tulajdonos igazolta, csak négy év óta áll fenn, mástól pedig ilyen jelzésű tárgyakat sem jogos, sem jogtalan uton nem szerezhetők, ő tőle is csak úgy, hogy éttermében való megjelenés alkalmával de legnagyobb valószínűség szerint alkalmazottjaival való összejátszás folytán apró-

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerint biztos hatású hálszer. —

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

Eredeti tégly árú háboru idejére 4.- kor.

Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

Palmanova olasz város főtere.

donként lophatták el, és pedig mintegy 500 K értékben, mert az effajta teritékből származó hiányának időközönként való pótlása annyiba került.

A nyomozásnak ez a része tehát féligmeddig eredménytelen maradt, mert sem Sz. J., sem az anyja nem ismerték be, hogy a kanalakat és asztalkendőket akár egyszerre, akár apródonként lopták volna.

A gyárigazgatóság értesülvén a szerszámlopásról, az őrmesternek tudtára adta, hogy mintegy 1000 K értékű kész szerszám hiányzik a gyárból; miután pedig az előtalált szerszámok gyári értéke csak 80 K-t tett ki, nyilvánvaló volt, hogy vagy eladta a két tettes a többi részt, vagy el kell fogadni ezeknek azt a védekezését, hogy nemcsak ők, hanem a többi munkások és tanoncok is lophatták a szerszámot, mert ők annál, mint a mit náluk találtak, többet nem loptak.

Ezzel a nyomozást be is lehetett volna fejezni, mert a betörések ki voltak derítve, a két utóbb jelzett lopási eset is, a mennyire lehetséges volt, tisztázódott, Kalik őrmester még sem tekintette az eljárást teljesen befejezettnek, a mennyiben a Sz. J. birtokában talált egy jegyzőkönyvecskeben felfedezett, vörös és kék czeruzával körülkerített számcsoportok annyira felkeltették a kíváncsiságát, hogy nem tudta magát rászanni a nyomozás abbahagyására addig, míg annak jelentőségéről meg nem győződik.

A jegyzőkönyvecske egyik lapján ugyanis a következő bejegyzések voltak:

6 K 1916, 5 K 70 f, 8 K. Okt. 1-én 52 K 75 f, 10 K 25 f, 38 K 75 f. összesen 121 K 45 f. Ezen számsorozatnak minden csoportja kék czeruzával, az utána következő:

51 K 90 f, 24 K 54, 38 K 64 f, 80 f, 25 K 64 f, 4 K 44, összesen 145 K 96 f, számsorozat egyes csoportjai pedig vörös czeruzával volt bekerítve.

Ezt a jegyzőkönyvecskeket már a két tanonc őrizet alá vételekor való megmotozásánál magához vette Kalik őrmester, és mikor csak ideje volt a nyomozás alatt, tanulmányozgatta és kutatta a többi bejegyzések közt, hogy melyik lehetne a számokkal összefüggésben, illetve melyikben találhatna ehhez magyarázatot. De nem talált semmit.

Mindezek dacára erős volt a meggyőződése, hogy a számokkal jelzett összegek csakis lopott dolgoknak eladásából beszédett pénzösszegeket jelenthetnek, a mely meggyőződésében még jobban megerősítette az a körülmény, hogy a gyárigazgatóságnál, a jegyzőkönyvecske adatainak bemutatásakor, azt az értesítést kapta, hogy nevezett tanonc fizetést kap ugyan, de azt nem ilyen összegekben veszi fel.

Az előbbi esetek felderítése után, tehát elérkezettnek látta az időt, hogy Sz. J.-t ezekre a jelzéssel ellátott számokra nézve is megkérdezze.

Sz. J. nem volt meglepődve s a kérdésre egyszerűen kijelentette, hogy azok nem bevételeket, hanem kiadásokat jelentenek, a színes czeruzákkal való bekerítéseket pedig minden különösebb jelentőség nélkül játékból csinálta.

— Ha így áll a dolog, sorolja fel hát nekem, hogy miféle vásárlásokból keletkeztek ezek a különféle összegű kiadások — szólította fel Kalik őrmester a fiut — hiszen nem régi dolgok ezek, könnyen emlékezhetik rá, folytatta tovább.

— Nem emlékszem én őrmester ur egyikre sem, hiszen nem olyan fontos dolgok voltak azok, tért ki a fiu a helyes válasz elől.

Ekkor fordított az őrmester egyet a dolgon, Sz.-t kiküldte és M.-t hívatta be.

— Mondja kérem — kérdezte a belépőtől, a jegyzőkönyvecskeket felmutatva — melyik számokat írta maga ebbe a könyvbe.

— A vörös czeruzával jelletteket — felelte az egykedvűen abban a hitben, hogy Sz. már ugyanis megmondta, hogy ő a kékkel jelletteket írta.

— Most mondja meg azt is, hogy melyik összeget miért és kitől kapta? — vetette fel az újabb kérdést az őrmester.

— Én is ott kaptam, a hol Sz. a kékkel jelletteket, — válaszolta a fiu — az Országos fémbeváltó központnál, a nagyobb összegeket rézért, a kisebbeket pedig ólomért és cizinért.

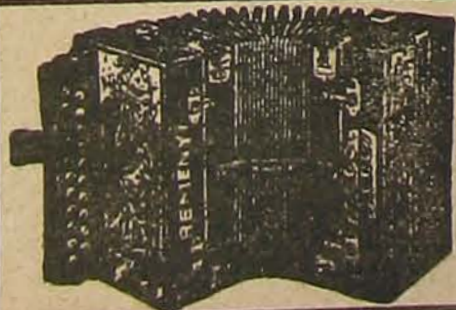
— Hát a miket másutt adtak el, azt hova jegyezték be? — folytatta a kérdést az őrmester.

— Azt nem jegyeztük fel sehová se, — felelte a fiu, — mert a Sp. E. ócskavasashoz rendszeren együtt vittük, a mit vittünk és mindjárt megegyeztünk a kapott összegen; a fémbeváltó központhoz azonban mindig csak egyikünk ment el és egymás megnyugtatósára kellett a bejegyzéseket eszközölni, hogy az osztozkodásnál félreértés ne legyen.

— És mióta lopkodják a gyárból ezeket az anyagokat? (Mert, hogy onnan lopták, az több mint bizonyos volt az őrmester előtt).

— Négy-öt hónap óta, vagy tán fél éve is lehet — világosította fel a suhancz a feleletével titokzatosnak látszó dolgot.

Ezek elébetárása mellett a M. után behívott Sz. is hasonló válaszokat adott, szóval beismerte ő is, hogy mintegy fél év óta dézsmálják a gyár fémkészletét és mivel a fémközpont jobban fizette az anyagot, mint

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen
Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérésre.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
nagyobb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legfin. azéai drambeszerkezettel

Vin Castello drótakadályak

Sp. E. ócskavasas, hát leginkább az előbbi helyen értékesítették a lopott fémeket.

A gyárigazgatóság 5000 K értékű hiányt jelentett be erre az értesülésre a különféle fémekből. Minthogy pedig a tanoncok tagadták, hogy ily nagy értéknek megfelelő mennyiséget ellopkodtak volna, Kalik őrmester a két tanoncczal a fémközpontba ment, hogy az odahordott fémek mennyiségét megállapíthassa.

Itt újabb meglepetés érte a járőrt, a mennyiben a tisztviselők egyike a járőr megjelenése iránt érdeklődve, a mint megtudta, hogy miről van szó és meghallotta a tanoncok nevét, odasugta az őrmesternek:

— Ne hagyja magát félrevezetni őrmester ur, ezek hamis nevet mondtak be önnek, — nem Szabó János az, hanem Forgács István, — az a másik meg Selmeczi Jenő és nem Maholányi János!

Ez a névcsere azonban hamarosan tisztázódott, mert kiderült, hogy a két tanonc nem az őrmester előtt, hanem a fémközpontban mondott be hamis nevet, sőt hamis lakcímet is, előbbi Tisza-utcza 8 számot, utóbbi Csángó u. 8 számot, azért, hogy a leleplezést, ha ez irányban lépések történnének, elkerülhessék.

Az odahordott fémek mennyiségét még így sem lehetett megállapítani, mert a két tanonc a kapott elismervényeket megsemmisítvén, a több ezerre rugó eladó körül napokig tartó munka mellett sem lehetett volna még csak megközelítőleg is megállapítani az általuk odahordott mennyiséget. Hosszadalmas könyvvizsgálás mellett mégis megállapítottak annyit, hogy Maholányi János alias Selmeczi Jenő három ízben 22 kg. 80 gr. különféle fémet 56 K 45 f., Szabó János alias Forgács István pedig egy ízben 575 kg rezes 24 K 50 f értékben adott el a fémközpontnak.

De már az ócskavasas nem ismert be semmit. Ő nem ismerte meg a tanoncokat sem. Annak beszélhettek, tagadtak mindent és lehetségesnek mondott mindent és jóhiszeműségével védekezett. S ebben, ha nem is egészen, de részben igaza is volt.

Ez azonban már nem volt épen döntő fontossága. B bűncselekmények ki voltak derítve; a tettesek beismerésben voltak; tárgyi bizonyíték (bűnjel) is volt elég; az aztán már a bíróság dolga lett, hogy a neki átadott 19 és 17 éves tetteseket miben és milyen mérvben találja bűnösöknek.

De az az egy bizonyos, hogy csak az így vezetett nyomozás mondható igazi, helyes nyomozásnak, mert csak az ilyenből tűnik ki az az igazi kötelességteljesítésre irányuló komoly törekvés és az a teljes odaadással való megoldása a felmerülő feladatoknak, a melyből az egyes csendőr tehetségét, tevékenységét, hivatásához szükséges szakértelmét, kedvét és megbízhatóságát felismerni és jellemezni lehet.

A gyümölcsökről.

A természet színei, melyek télen át legegységesebbek, ősszel a legváltozatosabbak s tavasszal legbájosabbak, nyár folyamán öltik magokra legerőteljesebb árnyalataikat. Mint minden, úgy a színek is a teljes kifejlődöttség állapotába jutnak. A nyár a férfiaság igazi évszaka, az érzélgés és a nőies melankolia legkisebb vegyülete nélkül. A sejtelmek helyett a cél tárul benne öntudatra s még örömei is, melyek a tavaszban oly burkoltan, oly képletesen szóltak képzelmeinkhez, itt inkább megtalálják az érzékiség, a valóság érthető nyelvét.

A gyümölcsök fecskéi a cseresznyék; ők mosolyognak ránk először a sötétzöld lombok alól; utánok jönnek a szilvák sárgán, mint az arany, zölden vagy amethyszthez hasonló ibolyaszínben, de mindig azzal az aranyos himporral, mely szendén takarja szüzi valójukat s az első érintésre szétfoszlik. Majd a barackok piruló gödrös arcza pelyhes selymével ingerel s többet ígér, mint a mennyit ízének közönséges mindennapiságával s kissé vadóc utóamatával beválthat. Az arisztokratikus, pikáns zamatu meggyet kivéve azonban alig van finomabb gyümölcsnem, melynek tulajdonképeni évszaka ne az őszi volna.

Ilyen a körte is, a legnemesebb gyümölcsök egyike, mely pedig nem dicsekedhetik előkelőbb származással, mint az utszéli vadmörtefa, mely ingyen teríti szájhúzó gyümölcsét boldog-boldogtalan elé. Körtét már a rómaiak is ettek s Cato hat változatát írja le, Plinius pedig harminczötöt. A most ismert és tenyésztett fajok azonban ötven év alatt megnégyszereződtek. Különösen e század eleje óta indult a körtetenyésztés nagyobb virágzásnak, úgy hogy ma több mint 900 fajt ismerünk belőle, mintegy 3000 különböző névvel.

A pergamen-körte a vékony hájáért és kitűnő levelességeért különösen kedvelt körtefaj már a XVI. században is ismeretes volt. A francziák Bergamote nak nevezik, bizonyosan, hogy magoknak hódítsák a fölfedezés dicsőségét, vagy hogy a lombard Bergamóból származtassák. Mások azonban Pergamen, mysiai városra viszik vissza eredetét, honnan a rómaiak hozták volna be, hogy aztán pirum regium (királyi körte) név alatt egyék — a mi különös módja lehetett a megtisztelésnek — egy köztársaságban. Egyébiránt e körte viheti legmesszebbre föl nemességének családfáját. Lindley, angol pomolog, Caesarnak tulajdonítja, hogy Nagy-

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

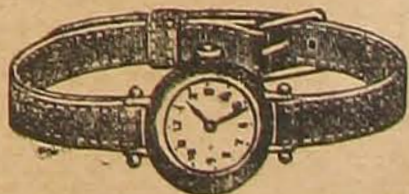
182. sz.

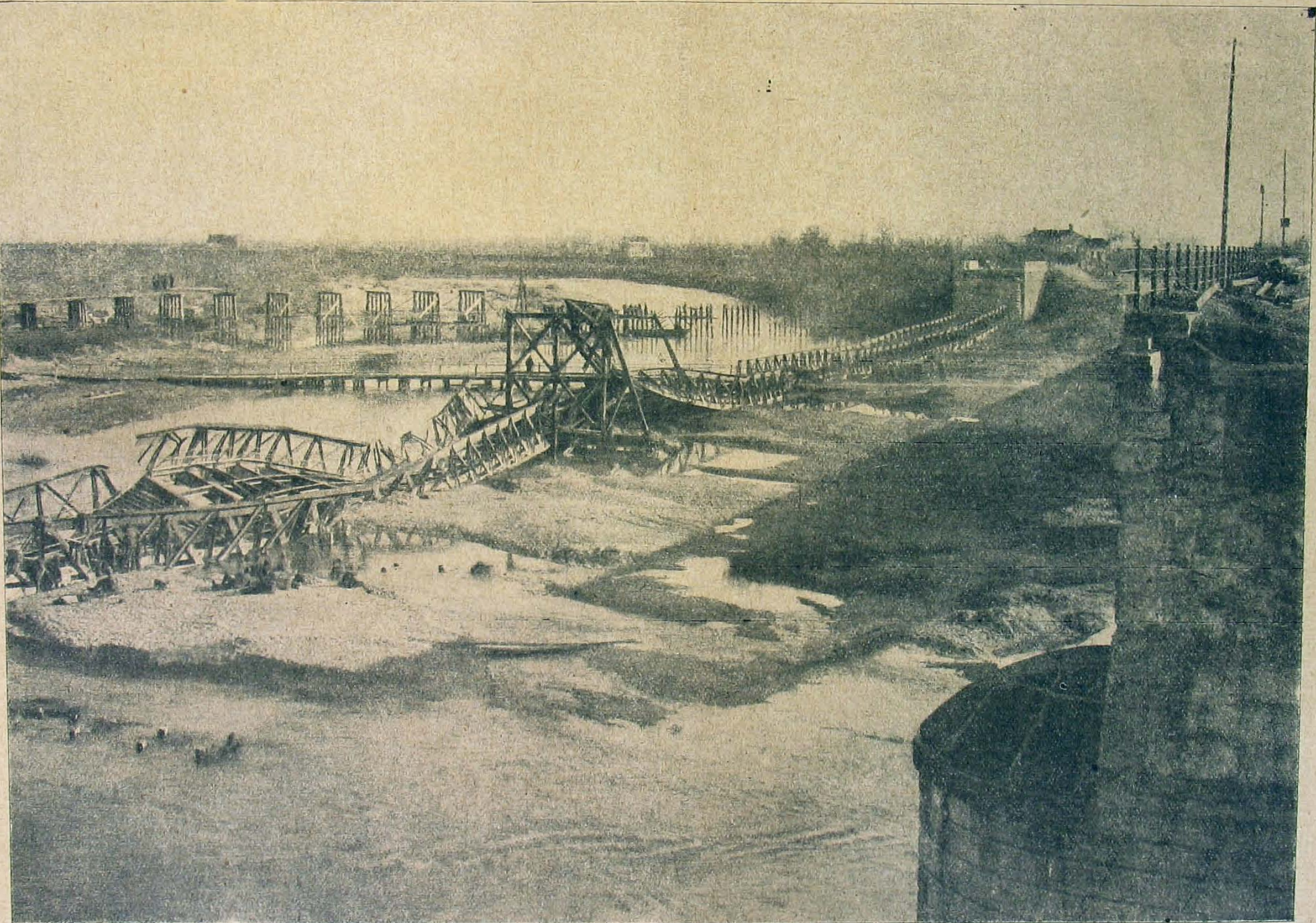
Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvari szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

A Meduna folyó Pordenone mellett.

Britanniába behozta, honnan aztán később másfelé is elterjedt.

Mindazáltal, a körte minden kultusza daczára kétségtelen, hogy a régi fajok már sokat veszítettek hite-
lőkből. Gyöngülnek, terméseikben igen szeszélyesek kez-
denek lenni, vénülve pedig felettébb kényesek s mint-
hogy nincs a világon örökké tartó dicsőség, tehát
mindjobban kezdik az újabb fajokat fölkarolni.

A mi az almát illeti, természetes, hogy eredetét
— a paradicsomra viheti vissza. Igaz ugyan, hogy a
biblia régi szövegében csak fáról (arbor) és gyümölcs-
ről (fructus) van szó, minden közelebbi megjelölés nél-
kül, de az a hit, hogy a tudás fája valóságos almafa
volt, már úgy megrögződött az emberiségben, hogy
lehetetlen többé kiirtani. E mellett emel szót az 1738-
ban elhalt tudós bajor orvos, Agricola is, midőn erő-
síti, hogy a kérdéses gyümölcsnek csakugyan almának
kellett lennie, mert kettémetszve 10 magtokot lehet
benne észlelni, a mi megfelel a tizparancsolatnak,
melyet isten azután ránk rótt. Héttel ellenben a hét
főbűnt jelképezné, melybe Ádám utódai elmerültek.
S ha még ez sem elég meggyőzni a kételkedőt, meg-
kell nézni a tudós Ursinus „Arboratum biblicum”-át,
mely a földi paradicsomot tünteti föl, czímlapján egy
gyümölcsessel megrakott almafával s körüle e szójátékos
jelmondattal: „E malo nascitur omne malum” — min-
den rossz almából ered. Ily bizonyítékok előtt minden
okoskodás kénytelen meghátrálni.

„A milyen az almafa az erdő fái közt, olyan az én
kedvesem az ifjak között,” mondja egy helyt az Énekek
Éneke. Tovább pedig: „Fölébresztettem az almafa ár-
nyékában, ott, a hol anyja szülte.” Mindezekből kétségte-
len, hogy a zsidók is ismerték és nagyrabecsülték az al-
mát. A görögök már hat fajtát ismerték — a hetedik az,
a melyet Páris nyújtott a legszebbik istennőnek s a nyol-
czadik, a melyet Eris, a viszály istennője gurított az
olympi tanácsba. Látszik tehát, hogy az alma mindig
végzetes szerepet játszott. Daczára azonban annak, hogy
a rómaiak már huszonhat fajtát ismerték s hogy Dél-
Európában már a legrégibb időktől fogva honos volt,
inkább hihető, hogy északról származik.

Nagy hátránnyal és visszahatással voltak mindig a
gyümölcsök történetében a harczok és népvillongások.
Ily időben a kolostorok, mint a béke egyedüli helyei
maradtak csak a gyümölcsfák menedékei és fentartói.
Annyi bizonyos, hogy majd minden európai nemzet-
hez, ideértve Németországot is, hol Nagy Károly ho-
nosította meg, Olaszországból kerültek a gyümölcsök.
Hiresek voltak itt a Mediciek és a ferrarai bibornok
gyümölcsös kertjei Tivoliban. De minden gyümölcs
között az alma minden időben legnagyobb szerepet ját-
szott, úgy a mythológiában, mint a történetben. Rokon-
ságát a szőlővel az is mutatja, hogy Dionysost tar-
tották mindkettő első tenyésztőjének s míg a szőlőt
magának tartotta meg, az almát Aphroditénak aján-
dékolta. Ezáltal a szerelem jelképe lett. Aphrodite
három arany almát adott Melaniónnak is, hogy azok-
kal a gyorslábú Atalantát magának nőül megnyerje.
Almát, a hesperidák aranyalmáját kapta ajándokul
Junó is, Gaeától, mikor Zeüszszel menyegzőjét tar-
totta; ezt hozta el később Herakles a hyperboreák or-
szágától, hol három hesperida s egy százfejű sárkány
őrizte. Az északi regékben alma képezi az ásák ételét
s Iduna az őrizőjök. Az északi felfogás az anyakebel
és a tápláló szeretet jelképét is összekötötte vele, s
egy kereszttel felette a birodalmi almává, a világuralom
látható jelévé emelkedett.

Az alma mindenesetre régibb gyümölcs a körténél

1643-ig már Európában 128 almafajt termeltek. Ekkor
kezdődött a körte vetekedő népszerűsége, melynek csak-
hamar előnyt adtak a fogyasztók és termelők. De a Cal-
ville- és Batulen-almák üde és húsos zamata, a Páris-
almák plasztikai tökélye, az eper-, tányér-, jeges-,
vaj- és kormos-almák illatos különfélesége azért még
mindig kiváló csemege gyanánt szolgálnak asztalain-
kon. Mi több, a jövő is az almáé. Minél inkább foly-
tatja mindenféle betegség pusztításai a szőlőtők közt,
annál valószínűbbnek látszik az a feltevés, hogy a
jövő pezsgője, nem más, mint az almabor lesz.

KÉPEINKHEZ.

Olaszországi képek.

Valamikor, a békés időkben bizonyára gyönyörköd-
tetőbb képekkel mulattattuk olvasóinkat, ha olaszor-
szági területek, vagy városokról felvett képeket közöltünk.
Most azonban háborús időket élünk s a megváltozott
viszonyoknak megfelelően éppen az a vigasztaló, legalább
ránknézve az, hogy győzelmes hadseregeink utját idegen
elfoglalt területen követve, a vonatkozó képek bemuta-
tása mellett, mintegy végigvezetjük olvasóinkat a Hadak
utján, amelyen — sajnos — csak romokat, elpusztított
műveket láthat ugyan a szemlélő, de éppen ez győzhet
meg bennünket arról, hogy nem önként átengedett,
hanem heves, véres harczok után elfoglalt területek és
városok jelzik azt az utat, a melyen győzelmes hadsere-
geink a Piavéig eljutottak.

A Hadak utját különben is rom, üszök és pusztulás
szokta jellemezni mindig, mert a hol két ellenséges
— tehát támadó és védekező — hadsereg romboló
harczok között elhaladt, a hol az egyik pusztit azért,
hogy a másikat védelmi pozícióiból kiűzze, kiszorítsa,
a másik pedig, ha mindjárt a saját magáét is, de rom-
bolja csak azért, hogy üldözője se betevő falathoz, se
nyugvóhelyhez ne juthasson: ott nem fogadhatnak
bennünket viruló rózsalugasok, diszes paloták, szemet-
lelket gyönyörködtető művészi alkotások, hanem ezek-
nek csak összedőlt, leégett, elpusztított romjai a váro-
sokban, robbanó gránátoktól megtépázott drótsövény-
maradványok az elhagyott harczyi vonalakon és felrob-
bantásokkal hasznavehetetlenné tett hidak a folyókon,
amint azt az ez alkalomból közölt képeink is kétség-
telenül igazolják.

HIREK.

Adományok. Rend Lajosné posta-ügynök gyűjtése
Benczenczről a vörös kereszt javára 150 K, Reich
Miklós fesőhevederi körjegyző, a létesítendő csendőrségi
internátus javára 10 K-át küldöttek szerkesztőségünk-
höz. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Köszönet egy csendőr-altisztnek. A m. kir. 37.
honvéd gyaloghadosztály parancsnokság a VI. számú
csendőrkerülethez intézett 74/hs. számú átiratával, a
harctéri szolgálatból visszavezényelt Kardos István,
VI. számú csendőrkerületbeli 2. osztályu őrmesternek

az alábbi köszönetét fejezte ki: «Kardos István I. 2. osztályú őrmester tábori csendőr 38 hónapon keresztül megszakítás nélkül, részese volt a hadosztály minden örömének, bánatának dicsőségének és babérainak. A Kárpátok nehéz harcrai, a dicsőséges wolhyniai előnyomulás, a lucki visszavonulás, majd a marosvölgyi, tölgyesi harcok, legvégül pedig az ojtózi szorosért folytatott küzdelemben mindenkor vitézül és férfiasan, kötelességtudással megállotta helyét. A magyar haza szentföldjének védelmezéseért folytatott nagy- és nehéz küzdelmekben mindenkor tanusított bátor és eredményes magatartásáért a legmagasabb szolgálat nevében köszönetemet fejezem ki.»

Kérelem. Belényesujlakon állomásozó András János vizsgázott alőrmester kéri az 1917-ben a biharugrai őrsön őrsparancsnok-helyettesi minőségben szolgált Biró Ferencz Sándor volt lovas- de azóta állítólag legyalogosított és a VII. kerülethez áthelyezett alőrmestert hogy a czimét egy fontos ügyből kifolyólag vele közölni sziveskedjék.

Ismételten kérjük mindazon tisztelt olvasóinkat, kik akár előfizetési díjat, akár másféle pénzt bármilyen posta utalványon szerkesztőségünkhez beküldenek, könyvelési zavarok elkerülése végett, de saját érdekükben is, a pénz rendeltetését, hogy az mily célra küldetett, az utalvány-szelvényen mindig feltüntetni sziveskedjenek.

Értesítés. Az 1916. és 1917. évről csendőrségi zsebkönyvek maradtak raktáron. Megrendelhetők darabonként 1 korona ár egyidejű megküldése mellett a budapesti m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokságnál.

KÜLÖNFÉLÉK.

A gabonaszükséglet új megállapítása. Windischgrätz herczeg közélémezési miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, mely konstatálja, hogy feltűnő eltérések mutatkoznak az egyes vármegyék intézkedései között és ezért szükséges az élelemre és takarmányozásra szolgáló termények quantumát egyöntetűen meghatározni. Az újabb megállapítás igen liberális és a havi fejjárandóság kitesz tizenöt évnél idősebb őstermelő férfi munkások részére két kilóval kevesebbet, mint eddig: 13 kiló gabonát, vagy 17½ kiló tengerit. Fiatalabb őstermelőknek, valamint termelők családtagjainak, továbbá oly magánfogyasztóknak a hányada, akik maguk fedezték szükségletüket, három kilóval kevesbedett és 9 kiló gabonára vagy 12 kiló tengerire rug. A termény helyett mindenütt a megfelelő mennyiségű liszt számítható. Azoknak, akik hatósági ellátásban részesülnek, tehát a városi lakosságnak is a havi porciója legfőlebb 6-6 kiló lisztet tehet, ennél fogva az eddiginél mindössze 0-4 kilóval kisebb az adag. Az ipari munkások, valamint a postatáviradai altisztek fejjárandóságáról külön fognak intézkedni. A takarmánymennyiségeket is csökkenteni kellett, végig az egész vonalon és most már mindenütt «a gazdasági év hátralévő idejére» határozták meg a szükségletet, azzal, hogy azt is mérlegelni kell, vajjon a birtokos nem rendelkezik-e egyéb erő-, vagy szálastakarmányneművel. A mi a libazsirt illeti, az őszi rendeletben öttagú családnak koncedáltak minden tíz liba hizlalásához 150 kiló tengerit; persze nem az illetők felekezetétől függött az engedély. Most azonban csupán az orth. izraelita háztartások hizlalhatnak libát, noha ezrivel vannak zsidó és nem zsidó családok, a melyek semmi közösséget sem vállalnak az orthodoxokkal, de azért más zsirt nem fogyasztanak. A miniszter a minden eshetőségre kiterjedő rendeletet a következő felhívással fejezi be: «Az

ország legvitálisabb érdekeivel a legszorosabb kapcsolatban álló rám háruló súlyos feladatok sikeres megoldása érdekében ez alkalomból a legnagyobb nyomatékkal fel kell hívnom az összes eljáró közigazgatási hatóságokat, nemkülönben hazafias érzületére apellálva felkérem az egész törvényhatóság termelőit és nem termelőit egyaránt, hogy a requirálás végrehajtását — egyfelől a harcstereken kivívott győzelmeink sikeres kiaknázhathatása céljából, másfelől, hogy az okvetlenül kielégítendő szükségletek biztosításával a lakosság további zaklatásoktól megkíméltessek, — a legnagyobb erélylyel, lelkiismeretességgel és pontossággal foganatosítsák és elősegítsék».

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek

O. Sz. Gy. Igényjogosultsági igazolvány nélkül nem pályázhat. Egyébként olvassa el lapunk 1916. évi 34. számában «H. A.» jelige alatti üzenetünket.

Szandzsák 1918. 1. Szolgálati uton írásban állományilletékes szárnyparancsnokságától kérje. Folyó évre még nincs tervbe véve. 2. Nincs rendszeresítve. 3. és 4. Folyamatban van. Részletekről nem nyilatkozhatunk.

F. 85. 1. Igen. 2. 6 kilogramm. 3. A járőr csupán az előjáróság kiküldöttjének hivatalos működésében való támogatására és személyének védelmére van hivatva. 4. Igen, de jogos panasztát őrskihallgatáson, esetleg a legközelebbi tisztiszemlén előadhatja. 5. Nem.

Sz. J. Táb. p. 638. A honv. ill. szab. II. rész 83. §. 2. pontja értelmében: a feleség részére havi 30 K, 8 éven aluli gyermek után havi 12 K. eltartási illeték jár. Anyagjárándósági átalány fejében ezenfelül havi 6 K. illetékes. A legénység illetékeiből e czímen levonás nem eszközölhető, de önkéntes visszahagyás mellett erre a célra tetszés szerinti összeg levonását és a család részére való kifizetését az illetékes gazdasági hivatalnál kérheti.

Erkölcös. Készlet elfogyott, nem kapható.

Bihar. Felfogása helytelen. Olvassa el lapunk folyó évi 1. számában «Határszél 1100 és Nőtlen csendőr» jelige alatt adott válaszungkat.

P. Gy. Bonjska. 1. Kérelmét szolg. uton adja elő 2. Pályázhat

Cs. J. népf. őrm. A csendőrségnél alkalmazott valamennyi egyén részére a javításokat teljesíteni köteles.

Kiváncsi 1918. Az illetékszabályzat 45. §. 3. pont 7. bekezdése értelmében a beteg kezeihez fizetendő.

Magastátra. Forduljon az említett részvénytársasághoz Budapest, Rákóczi-ut 76. szám.

L. F. őrm. Tiszadorog. Megrendelheti a szerkesztőségnél Budapest, IX. Üllői-ut 55. szám.

Érdeklődő. 1. Kimerítő felvilágosítással «Az Erdő» szerkesztősége, Budapest, V. Zoltán-utca 16. szolgál. 2. Olvassa el lapunk 1916. évi 34. számában «H. A.» jelige alatti üzenetünket.

B. J. népf. A mögöttes országrészben folytatott magánlevelezés minden körülmények között portoköteles.

J. H. hadtp. 346. A lapot czimére megindítottuk. További kérdésére nézve lapunk folyó évi 2. számából «J. L. nyug. csend. őrm.» jelige alatt találja meg a választ.

Kiváncsi. Nem illetékes.

Vitatkozók 36. Szolgálati ideje, előbb teljesített szolgálati idejébe nem számítható be. Nyugdíjra abban az esetben tarthat igényt, ha rokkantsága és teljes keresetképtelensége jelenlegi szolgálatából folyólag állott elő.

Czilli. Nem.

1888 Cs. B. Igen: ha a bűnvádi eljárás megindítására a sértett fél indítványt tesz..

Cs. 36. A nős őrsparancsnok, az általa lakott helyiségek és tartozékainak tisztántartásáról maga tartozik gondoskodni.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-
sebben

adományozni méltóztatott:

*a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem
szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálataik elismeréseül:

Varga Zsigmond alörrmesternek, a III.,

Tivadar László alörrmesternek, a IV. számú csendör-
kerületben;

különleges alkalmazásban teljesített különösen köte-
lességű szolgálataik elismeréseül:

Leitem Henrik 2. oszt. örmesternek, a III.,

Harcz Károly 2. oszt. örmesternek, a VI.,

Serfőző Mihály,

Forisek József alörrmestereknek, a II.,

Blegya László István alörrmesternek, a IV.,

Szabó Lajos I.,

Petényi József, alörrmestereknek, az V.,

Magyar István IV. alörrmesternek, a VI. és

Lacsági János alörrmesternek, a VII. csendörkerületben.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-
sebben

megengedni méltóztatott, hogy

elfogadhassa és viselhesse:

a német harczos érdemérmét:

Szabó János 1. oszt. örmester, a II. számú csendör-
kerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre fel-
hatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elisme-
réseül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:

az ellenség előtt elesett:

Pápai Ferencz 2. oszt. örmesternek, az I. számú
csendörkerületben;

*a koronás vas érdemkereszt a vitézségi érem
szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálataik elismeréseül:

Illyés Mihály járásörmesternek,

Kiss László, Koszován Hugó, Reisenbüchler Engel-
bert, 1. oszt. örmestereknek,

Nyák Lajos, Balázsi Lajos, Végh János 2. oszt. ör-
mestereknek.

Oniczko László, Koscsó Imre, Gliga János, Kovács
György, Pataki Mihály, Sándor Péter, Szakács József
alörrmestereknek, a IV.,

Czáka Alajos 1. oszt. örmesternek, a VII.,

Öze László alörrmesternek, a II. és

Mohai Sándor alörrmesternek, a III.,

Bálint János alörrmesternek, a VI.,

Hegedüs János alörrmesternek, a VIII. számú csendör-
kerületben;

a vas érdemkereszt a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálataik elismeréseül:

Mihalovics Jenő, Román János, Rednik Péter és Varga
Sándor népfölkelő szakaszvezetőknek, beosztva a IV. sz.
csendörkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendörkerületi parancsnokság
által:

Fekete János alörrmester, egy tűzvész alkalmával
fáradhatatlan buzgalommal teljesített szolgálataiért és
önfeláldozó elszánt magatartásáért;

a m. kir. III. számú csendörkerületi parancsnokság
által:

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök 1 kbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takaré-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) hetéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.
Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.
Utaltványok, intézkedések és cheques beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával.
Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Horváth Péter, Szórádi Imre, Kormos Ferencz, Varga József I., Dudás József, Lipcsei Sándor, Varga Orbán, Friihwald Ferencz, Szilágyi Imre, Lukács József, Halmik Ferencz, Csapó Antal, Ács János alörmesterek és Mészáros Sándor csendőr a budapesti Ganz-Danubius gyárakban alkalmazott csendőrségi karhatalomhoz beosztva, ezen beosztásuk alatt tanusított kiváló szorgalmukért, körültekintő, ügybuzgó és eredményes tevékenységükért:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kelemen János I. járásörmester, Szalai Ignác Jenő, Borsó Lajos, Marton Vincze 2. oszt. örmesterek, Vizi János, Horváth Lajos III. alörmesterek és Pap József I. csendőr, egy bünszövetkezet által elkövetett negyven rendbeli lopás tetteinek hosszas és fárasztó nyomozás utáni kiderítése és elfogásáért.

Kelemen János I. járásörmester, egy régebbi gyilkosságnak nagy buzgalommal és kitartó nyomozással történt kiderítése és a bűnösök elfogásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a cs. és kir. 19. hadtestparancsnokság által;

Fazekas József alörmester, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataért;

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szabó István népfölkelő cz. örmester, Vosztruha István tart. cz. szakaszvezető, Telek Mihály, Eördögh János népfölkelő cz. tizedes és Balázs József népfölkelő, egy bünszövetkezet által elkövetett negyven rendbeli lopás tetteinek hosszas és fárasztó nyomozás után történt kiderítése és elfogása alkalmával kifejtett eredményes közreműködésükért.

Előléptetett:

1. oszt. örmesterré:

1918. évi január hó 1-ével:

Erős Péter, Csatlós János és Fodor Márton 2. oszt. örmesterek, a VII.,

alörmesterré:

1917. évi december hó 6-ával:

Polgári Gyula vezető, a VII.,

1918. évi január hó 1-ével:

Szabó János II., Temérdek József, Zilahy Ferencz, Domokos Mózes, Beder Albert, Nyiri Károly, Kovács

Ambrus, Koós Ferencz, Veress Sándor, Kardalus Dénes, Vajna István vezetők, Nagy Ferencz II., János Gyula, Pál Alajos, Bucsai János, Szávuj János, Sütő Sándor II., Német János, Demeter Dániel II., Székely Albert, Sebestyén Gyula, Simon Mihály, Váncsa Mihály, Ágoston József, Hajdó Márton, Kozma István, Csiki György, Ferencz József I., Hopka György, Forrai Tamás, Kiss Sándor, Bálint Sándor, Sára Imre, Márton Mátyás, Dirgó Miklós, Balázs András, Szász Varga Sámuel, Kassai Albert és Botka Jakab csendőrök, az I.,

vezetővé:

1918. évi január hó 1-ével:

Tatu János, Pop Lukács, Barta István, Puja György, Pop Demeter, Serbán Jakab, Kerezsi Tivadar és Gaál Ferencz csendőrök, I. számú csendőrkerületben.

Névváltoztatás.

Czajdrik Gyula, IV. számú csendőrkerületbeli alörmester, családi nevét belügyminiszteri engedély alapján «Czeglédi»-re és

Cziczó István, ugyanazon csendőrkerületbeli alörmester vezetéknévét belügyminiszteri engedély alapján «Lonsóni»-ra változtatta.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellismerő leveleim ezerszámra vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang, 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangok 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hangok is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYOROSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Minden állandó vevőm rendelés esetén ingyen kapja a nélkülözhetetlen

havi előjegyzési naptárt.